

(The Economist, 30.12.2009)

Српски националисти су бесни због новог Статута о аутономији њихове северне покрајине, Војводине. Земља им се, током двеју деценија, у ствари само смањивала, а ово би могао бити сићушан почетак великих промена које би водиле у независност Војводине. На крају крајева, и Косово и Војводина имали су широку аутономију док је 1989. није укинуо Слободан Милошевић, а у фебруару 2008. Косово, чије становништво је преовлађујуће албанско, прогласило је своју независност.

Такво сејање панике је бесмислица, каже војвођански премијер Бојан Пајтић. Као и поређења са Каталонијом и Шкотском, где је аутономија заснована на језику или историји. Неких 65% од 2.000.000 становника Војводине су Срби, који не желе независност. Осим тога, у поређењу са аутономијом коју је ова провинција имала између 1974. и 1989, овлашћења која су јој пренета изгледају скромно. И заиста, скептици кажу да је оно главно о чему је овде реч у ствари битка између г. Пајтића и председника Србије г. Бориса Тадића за премоћ у странци, за утицај и за новац.

Господин Пајтић одбија те тврдње. Каже да оно што је Војводина добила јесте могућност да се развија као и остале европске регије. Али, Реља Дражић, издавач из Новог Сада, главног града те области, који иначе поздравља већу аутономију, гледа на све то као на шепурење.

Чини се да већина становника не хаје много за то, делом и зато што не зна шта ће већа аутономија значити у пракси. У прошлости, Војводина је прошла кроз разорне ратове и велике сеобе – што ју је учинило једним од етнички најмешовитијих делова Балкана. После Другог светског рата из ње су протерани етнички Немци, а њихова празна села су насељена – углавном босанским Србима. Балкански ратови 1990-их година довели су до још више сеоба. Војводина има шест службених језика, укључујући русински и словачки.

Мађари (око 14% становништва) чине најбројнију мањину. Међутим, током претходних двеју деценија, млађи Мађари су се враћали у Мађарску. У градићу Бачка Топола, где живе већином Мађари, новинар Јанош Хаџи, жали над тим да свако ко има и мало мозга бежи одатле. Па ипак, мада су велики делови Војводине остали сиромашни, неки делови су се добро развили. Највећи део провинције је равна и плодна ораница, а има и нешто активне ситне индустрије.

Војводина је, такође, и место најуспешнијег “бренда“ Србије: музичког фестивала “Егзит“ (Exit), који је настао 2000-те године и учинио више од било чега другог за побољшање послератне слике о Србији. Његов менаџер, Бојан Бошковић, говори о претварању Новог Сада у балкански Единбург – али у музичком, не у политичком смислу.

(Превод са енглеског: **Василије Клефтакис**)